

ZPŚ.055.10.2025.JP
Warszawa, 04 maja 2025

Zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji wielokrotnej - w sprawie utworzenia publicznego rejestru lekarzy zaszczepionych zgodnie z kalendarzem szczepień dla dorosłych

Na podstawie art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach zawiadamiam, że ma uzasadnienia dla utworzenia publicznego rejestru lekarzy zaszczepionych zgodnie z kalendarzem szczepień dla dorosłych

UZASADNIENIE

Tworzenie oraz prowadzenie rejestrów lekarzy zostało uregulowane w ustawie z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1287), która w art. 8 wskazuje, że lekarz, który uzyskał prawo wykonywania zawodu, podlega wpisowi do rejestru prowadzonego przez właściwą okręgową radę lekarską, natomiast Naczelna Rada Lekarska określi szczegółowy tryb postępowania w sprawach przyznawania prawa wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty i prowadzenia rejestru lekarzy. Ponadto, ustawa z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1342) określa w rozdziale IV zasady prowadzenia okręgowych rejestrów lekarzy i lekarzy dentystów oraz centralnego rejestru lekarzy i lekarzy dentystów.

Dodatkowo art. 49 ust. 5 ww. ustawy wymienia enumeratywnie dane, które umieszcza się w rejestrze. Jednocześnie istotnym aspektem w przedmiotowej sprawie jest fakt, że dane zawarte w rejestrach lekarzy są poufne i mogą być gromadzone i udostępniane tylko w zakresie określonym odrębnymi przepisami oraz to, że Minister Zdrowia na podstawie ww. przepisów nie posiada delegacji ustawowej ani do ich tworzenia ani prowadzenia. W przypadku tworzenia rejestrów medycznych przez Ministra Zdrowia, zagadnienie to reguluje ustawa z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie informacji o ochronie zdrowia (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 302), dalej jako „ustawa o SIOZ”, która określa w art. 20 ust.1, że rejestry medyczne są tworzone w drodze rozporządzenia Ministra Zdrowia. Jednakże wymaga wskazania, że w art. 19 ust. 1 oraz 1a ustawy o SIOZ wymieniono enumeratywnie cele oraz zakresy w jakich Minister Zdrowia może tworzyć i prowadzić albo tworzyć i zlecać prowadzenie rejestrów medycznych. W przypadku celów są to:

- 1) monitorowanie zapotrzebowania na świadczenia opieki zdrowotnej,
- 2) monitorowanie stanu zdrowia usługobiorców,
- 3) prowadzenie profilaktyki zdrowotnej lub realizacji programów zdrowotnych albo programów polityki zdrowotnej,

- 4) monitorowanie i oceny bezpieczeństwa, skuteczności, jakości i efektywności kosztowej badań diagnostycznych lub procedur medycznych,
- 5) monitorowanie jakości świadczeń opieki zdrowotnej udzielanych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą,

natomiast zakresy odnoszą się m.in. do wskazanych w rozporządzeniu chorób i jednostek. Należy wskazać, iż przedstawiona w petycji propozycja nie mieści się w żadnym stopniu we wskazanych powyżej ramach.

Odnosząc się do przedmiotowego zagadnienia konieczne jest także podkreślenie, że rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.Urz.UE.L 2016 Nr 119, str. 1) tj. RODO, w art. 9 ust. 1 zabrania przetwarzania danych osobowych wymienionych w przepisie, w tymn danych dotyczących zdrowia.

Ponadto, zgodnie z motywem 35 RODO do danych osobowych dotyczących zdrowia należy zaliczyć wszystkie dane o stanie zdrowia osoby, której dane dotyczą, ujawniające informacje o przeszłym, obecnym lub przyszłym stanie fizycznego lub psychicznego zdrowia osoby, której dane dotyczą. Szeroki charakter regulacji pozwala na stwierdzenie, że informacja o poddaniu się szczepieniu także stanowi daną dotyczącą zdrowia i jest objęta zakazem przetwarzania.

Poddanie się przez pracownika szczepieniu ochronnemu stanowi informację o jego danych medycznych. W świetle RODO dane medyczne, co do zasady są objęte zakazem ich przetwarzania. Przetwarzaniem danych są wszelkie czynności lub operacje dokonywane na danych osobowych, w tym ich rejestrowanie, pobieranie, przeglądanie, wykorzystywanie, ujawnianie, rozpowszechnianie lub innego rodzaju udostępnianie.

Przetwarzanie tych danych jest możliwe w określonych przypadkach i jeżeli wynika to z przepisów prawa.

W odniesieniu do pozyskiwania przez pacjenta informacji o szczepieniu lekarza nie ma przepisów powszechnie obowiązujących, które dopuszczałyby prowadzenie rejestru lekarzy z uwzględnieniem informacji o poddaniu się danemu szczepieniu. Szczepienie jak każda czynność medyczna, objęte są tajemnicą lekarską, w związku z czym nie jest możliwe upublicznienie takich informacji.

Należy zauważyć, że zgodnie ustawą z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, pacjent ma prawo do informacji o rodzaju i zakresie świadczeń zdrowotnych udzielanych temu pacjentowi, a nie innym pacjentom. Ponadto przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych osoby wykonujące zawód medyczny kierują się zasadami etyki zawodowej określonymi przez właściwe samorządy zawodów medycznych. Również w świetle ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty lekarz ma obowiązek wykonywać zawód, zgodnie ze wskazaniami aktualnej wiedzy medycznej, dostępnymi mu metodami i środkami zapobiegania, rozpoznawania i leczenia chorób, zgodnie z zasadami etyki zawodowej oraz z należytą starannością. Natomiast zgodnie z ustawą z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich sprawowanie pieczy nad należyty i sumiennym wykonywaniem zawodu lekarza należy do izb lekarskich i rzecznika odpowiedzialności zawodowej.

Należyte wykonywanie zawodu lekarza, w tym zachowanie odpowiednich środków przeciwdziałających szerzeniu się chorób zakaźnych lub zakażeń wśród pacjentów pozostaje także pod nadzorem odpowiednich służb sanitarnych.

Równocześnie wskazać należy, że wbrew pozorom osoby wykonujące zawód lekarski są najbardziej uodpornioną grupą zawodową na zakażenia nie tylko ze względu na odbywane szczepienia, ale także ze względu na nabieranie swoistej odporności związanej ze stałym kontaktem z patogenami. Wytworzona odporność nieswoista i swoista jest indywidualnym mechanizmem obronnym każdego człowieka.

Biorąc pod uwagę, że w Centralnym Rejestrze Lekarzy i Lekarzy Dentystów prowadzonym przez Naczelną Izbę Lekarską zarejestrowanych jest łącznie 203 659 lekarzy i lekarzy dentystów wykonujących zawód, należy stwierdzić, że w stosunku do ponad 37,5 mln ogółu ludności Polski zarejestrowanej w GUS na koniec czerwca 2024 r., lekarze stanowią 0,5% grupę osób, od której można się potencjalnie czymkolwiek zarazić. Biorąc pod uwagę drogi zakażenia patogenami należy stwierdzić, że większe ryzyko zakażeń występuje w kontaktach w przestrzeni publicznej, tj. w komunikacji, przedszkolach, żłobkach, szkołach, pracy czy obiektach użyteczności publicznej.

Najwyższym nakazem etycznym lekarza jest dobro chorego – *salus aegroti suprema lex esto*. Mechanizmy rynkowe, naciski społeczne i wymagania administracyjne nie zwalniają lekarza z przestrzegania tej zasady. Lekarz ma obowiązek wypełniać swoje obowiązki z poszanowaniem człowieka bez względu na wiek, płeć, rasę, wyposażenie genetyczne, narodowość, wyznanie, przynależność społeczną, sytuację materialną, poglądy polityczne, orientację seksualną lub inne uwarunkowania.

Lekarz ma obowiązek przyjąć i leczyć każdego chorego niezależnie od tego czy jest zaszczepiony, czy też nie jest zaszczepiony, co stanowi bezpośrednie ryzyko zakażenia samego lekarza. Zatem działalność lecznicza nie jest i nie może być zróżnicowana na osoby zaszczepione i niezaszczepione niezależnie, po której stronie realizacji świadczeń zdrowotnych osoby te się znajdują.

Podsumowując należy wskazać, że zawarty w petycji wniosek o utworzenie ogólnodostępnego rejestru lekarzy zaszczepionych zgodnie z kalendarzem szczepień dla dorosłych, nie może zostać zrealizowany na podstawie przepisów regulujących tworzenie rejestrów medycznych przez Ministra Zdrowia, tj. ustawy o SIOZ. Ponadto, Minister Zdrowia nie posiada upoważnienia ustawowego do działania w zakresie tworzenia oraz prowadzenia rejestrów lekarzy. Jednocześnie, inne regulacje prawne na wielu płaszczyznach uniemożliwiają wprowadzenie proponowanego przez wnioskodawcę rozwiązania.

Biorąc powyższe pod uwagę nie znajduje się uzasadnienia dla utworzenia publicznego rejestru lekarzy zaszczepionych zgodnie z kalendarzem szczepień dla dorosłych.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Dagmara Korbasińska-Chwedczuk
Dyrektor
/dokument podpisany elektronicznie/